

Toegankelijkheid checklist

Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.1

Versie : 1.0
Datum : 29 september 2020
Pagina's : 17
Auteur : Jelmer Janssen, New Fountain

In dit document staat een checklist met uitleg samengesteld van de 50
verplichte criteria.

Inhoud van dit document

Toegankelijkheid.....	1
Inhoud van dit document.....	2
Inleiding.....	3
1. Waarneembaar.....	4
2. Bedienbaar.....	10
3. Begrijpelijk.....	15
4. Robuust.....	18

Inleiding

Het is vanaf 23 september 2020 verplicht voor websites van Nederlandse overheidsinstanties om te voldoen aan de digitale toegankelijkheidsregels.

Overheidsinstanties hebben twee verplichtingen:

1. Online content toegankelijk(er) maken
2. Verantwoorden via een toegankelijkheidsverklaring
(<https://www.digitoegeankelijk.nl/aanpak/stappenplan-toegankelijke-website>)

Alle regels in dit document zijn afkomstig van de overheid en zijn terug te vinden in de meest recente WCAG versie 2.1. De Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) zijn erg uitgebreid. Voor deze checklist gebruiken we daarom de aanbevolen technieken van [WebAim](#).

WCAG is gebaseerd op vier principes: Waarneembaar, bedienbaar, begrijpelijk en robuust.

De toetsbare eisen bestaan in drie niveaus: A, AA en AAA. Bij een test van een website wordt op deze succescriteria getoetst (78 succescriteria op verschillende niveaus):

- 30 A niveau (verplicht)
- 20 AA niveau (30+20 = 50 succescriteria) (verplicht)
- 28 AAA niveau (30+20+28= 78 succescriteria)

1. Waarneembaar

De inhoud van de website is beschikbaar voor de zintuigen - zicht, gehoor, en/of tastzin

Gebruikers moeten in staat zijn informatie waar te nemen. Content moet voor alle zintuigen van een gebruiker waarneembaar zijn. Bijvoorbeeld een plaatje dat informatie aan zienen geeft moet in de eigenschappen van de afbeelding voorzien zijn van een tekstalternatief. Mensen die het plaatje niet kunnen zien, kunnen dan het alternatief lezen via een screenreader.

Richtlijn 1.1

Tekstalternatieven: geef tekstuele alternatieven voor alle inhoud die niet tekstueel is

Succescriteria

WebAIM's aanbevelingen

- Alle afbeeldingen, grafische formulierknoppen en de klikbare zones van image maps hebben een correcte, vervangende alternatieve tekst.

Op <https://www.teamsportservice.nl/> zijn de alt-teksten wel ingevuld, maar niet (altijd) volgens de richtlijnen. Een alt-tag moet een goede beschrijving bevatten van de afbeelding. De alt-tekst sluit aan bij context, doelgroep, schrijfstijl en de bestaande teksten op de pagina. Het gaat hier dus niet om een onderschrijf of bijschrift. Het is daarom belangrijk om de alt-teksten op de pagina zelf in te voeren en niet in de mediabibliotheek.

De alt-tag wordt getoond wanneer de afbeelding niet geladen kan worden, ook wordt de alt-tag voorgelezen wanneer iemand slechtziend is. Daarnaast weet Google waar de afbeelding over gaat en wordt de afbeelding getoond in Google Afbeeldingen.

1.1.1 Niet-tekstuele Content

(Niveau A)

- Staat de foto in een tekst over planten, bomen en grassen? Dan is de beschrijving kortweg 'boom'.
- Staat deze in een tekst over diverse soorten bomen? Dan is de alternatieve tekst bijvoorbeeld 'eikenboom'.
- Is de foto puur decoratief? Dan is geen alternatieve tekst nodig.

Gebruik <https://www.w3.org/WAI/tutorials/images/decision-tree/> voor een juist gebruik van alt-teksten. Leer hier meer over alt-teksten: <https://webaim.org/techniques/alttext/>

- Afbeeldingen die geen informatie bevatten, decoratief zijn, of inhoud bevatten die al in tekst is gegeven, hebben een lege alternatieve tekst (alt="") of zijn ingevoegd als een CSS achtergrondafbeelding. Alle grafische links hebben een beschrijvende alternatieve tekst. Denk hier bijvoorbeeld ook aan iconen:

NIET: Tekstalternatief 'envelop' of tekstalternatief 'mailto'.

WEL: Bijvoorbeeld 'contact per e-mail'

Bekijk ook:

<https://fontawesome.com/how-to-use/on-the-web/other-topics/accessibility>

- Equivalente alternatieven voor complexe afbeeldingen zijn voorzien. Dit gebeurt ofwel in de context van de afbeelding, of op een afzonderlijke (gelinkte en/of verbonden via longdesc) pagina. Denk bijvoorbeeld aan een factsheet
- Formulierknoppen hebben een betekenisvol opschrift.
- Formulierinvoervelden zijn verbonden met [tekstlabels](#).
- Ingebedde multimedia zijn benoemd via toegankelijke tekst.
- Frames hebben een betekenisvolle [titel](#).

Richtlijn 1.2

Op tijd gebaseerde media: geef alternatieven voor op tijd-gebaseerde media

NOTA: Als het geluid of de video bedoeld is als alternatief voor web inhoud (bijvoorbeeld een gesproken versie van de webpagina of een vertaling in gebarentaal), dan dient de web inhoud zelf als het alternatief.

Succescriteria

[1.2.1 Vooraf opgenomen louter-geluid en louter-videobeeld](#)
(Niveau A)

WebAIM's aanbevelingen

- Een beschrijvende tekstversie (die ook alle relevante visuele en hoorbare clues en indicators bevat) is voorzien voor niet-live, webgebaseerde audio (audio podcasts, MP3-bestanden, etc.).
- Een tekst of audiodescriptie is voorzien voor niet-live, webgebaseerde louter-video (bijvoorbeeld video zonder geluidsspoor), behalve als de video decoratief is.

1.2.2 Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)

(Niveau A)

1.2.3 Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)

(Niveau A)

1.2.4 Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)

(Niveau AA)

1.2.5 Audiodescriptie (vooraf opgenomen)

(Niveau AA)

1.2.6 Gebarentaal (vooraf opgenomen)

(Niveau AAA)

1.2.7 Verlengde audiodescriptie (vooraf opgenomen)

(Niveau AAA)

1.2.8 Mediumalternatief (vooraf opgenomen)

(Niveau AAA)

1.2.9 Louter-geluid (live)

(Niveau AAA)

- Gesynchroniseerde **ondertiteling** is voorzien voor niet-live, webgebaseerde video (YouTube video's, etc.)
- Een beschrijvend tekstueel **transcript** OF **audiodescriptie**-spoor is voorzien voor niet-live video.
NOTA: Alleen vereist als de video inhoud bevat die niet beschikbaar is in het standaard audiospoor.
- Gesynchroniseerde ondertitels voor doven en slechthorenden zijn voorzien voor alle live multimedia die audio bevatten (audio uitzendingen, webuitzendingen, videoconferenties, Flash animaties, etc.).
- Audiodescriptie is voorzien voor alle video inhoud
NOTA: Alleen vereist als de video inhoud bevat die niet beschikbaar is in het standaard audiospoor.
- Alhoewel het niet verplicht is op AA niveau, raadt WebAIM aan om beschrijvende transcript te voorzien in plaats van of ter aanvulling van audiodescriptie, voor een betere toegankelijkheid.
- Een gebarentaalvideo is voorzien voor alle media-inhoud die audio bevat.
- Wanneer er geen audiodescriptie-spoor aan de video kan worden toegevoegd omwille van de audio timing (bijvoorbeeld geen pauzes in de audio), is er een alternatieve versie van de video voorzien met pauzes die audiodescriptie toelaten.
- Een beschrijvend tekstueel transcript is voorzien voor alle vooraf opgenomen media met een videospoor. Voor een optimale toegankelijkheid raadt WebAIM aan om transcripts te voorzien voor alle multimedia inhoud.
- Een beschrijvend tekstueel transcript (bijvoorbeeld het script van de live audio) is voorzien voor alle live inhoud met audio.

Richtlijn 1.3

Aanpasbaar: creëer inhoud die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld door een eenvoudigere lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

Succescriteria

WebAIM's aanbevelingen

1.3.1 Info en Relaties

(Niveau A)

- [Semantischg 2.1e markup](#) is gebruikt voor koppen (<h1>), regions/landmarks, lijsten , en <dl>), benadrukte of speciale tekst (bijvoorbeeld , <abbr>, <blockquote>), etc. Semantische markup is correct gebruikt. *Bekijk goed de link <https://webaim.org/techniques/semanticstructure/> en de link hierboven voor de correcte html5 implementatie voor screenreaders. We recommend every page have one <main> element (or <div role="main">). Most pages also have only one <header> and <footer>. <header>, <main>, and <footer> must be direct children of <body> to be exposed to screen readers. They cannot be nested within other container elements. All page content must be contained in a region.*
- [Tabellen](#) zijn gebruikt voor tabulaire data. Datacellen zijn geassocieerd met hun hoofdingen waar noodzakelijk. Captions en samenvattingen van datatabellen zijn gebruikt indien van toepassing. *Bekijk goed de link hierboven voor toegankelijke tabellen.*
- Tekstlabels zijn geassocieerd met invoerelementen van formulieren. Gerelateerde formulierelementen zijn gegroepeerd met fieldset/legend. ARIA labels mogen gebruikt worden wanneer standaard HTML niet voldoet. *<https://www.w3.org/TR/wai-aria-practices/examples/table/table.html>*

1.3.2 Betekenisvolle volgorde

(Niveau A)

- De lees- en navigatievolgorde (bepaald door de volgorde van de broncode) is logisch en intuïtief. **DONE**
- Instructies zijn niet gebaseerd op vorm, grootte of visuele locatie (bijvoorbeeld "Klik het vierkant icoon om door te gaan" of "Instructies staan in de rechterkolom"). *Herschrijf dit soort aanwijzingen zodat ook tekstueel duidelijk is waar de locatie te vinden is. Bijvoorbeeld: "Klik op de knop doorgaan" of "Instructies staan in de kolom met titel: Instructies".*
- Instructies zijn niet gebaseerd op geluid (bijvoorbeeld "Een biepton geeft aan dat je mag doorgaan").

1.3.3 Zintuiglijke eigenschappen

(Niveau A)

1.3.4 Oriëntatie

(WCAG 2.1
Niveau AA)

- De oriëntatie van webinhoud is niet beperkt tot portret of landschap, tenzij een specifieke oriëntatie noodzakelijk is. **Done**

1.3.5

Identificeer

doel van invoer

(WCAG 2.1

Niveau AA)

- Invoervelden die een [bepaald type van gebruikersinformatie](#) vragen, hebben een gepast autocomplete attribuut.

Zie bovenstaande link en <https://www.w3.org/TR/html52/sec-forms.html#sec-autofill>

1.3.6

Identificeer

doel

(WCAG 2.1

Niveau AAA)

- HTML 5 regions of ARIA landmarks zijn gebruikt om paginaregio's te identificeren.
- ARIA is gebruikt, waar gepast, om de semantiek van HTML te verbeteren om het doel van interface componenten beter te identificeren.

Richtlijn 1.4

Onderscheidbaar: maak het voor gebruikers gemakkelijker om inhoud te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

Succescriteria

WebAIM's aanbevelingen

1.4.1 Gebruik van

kleur

(Niveau A)

- Kleur is niet gebruikt als de enige manier om inhoud over te brengen of visuele elementen te onderscheiden.

Een foutmelding is niet alleen rood, maar is ook aangegeven met bijvoorbeeld een kruisje

DONE: icoon toevoegen bij foutmeldingen in formulier

- Kleur alleen is niet gebruikt om [links](#) te onderscheiden van omliggende tekst, tenzij het luminantiecontrast tussen de link en de omliggende tekst minstens 3:1 bedraagt en een bijkomend onderscheid voorzien is bij hover of focus (bijvoorbeeld onderlijning).

Best is om links te underlinen: contrast ratio kun je checken op: <https://webaim.org/resources/contrastchecker/>

DONE: Underline toevoegen bij links in de tekst

1.4.2

Geluidsbediening

(Niveau A)

- Als op een pagina audio automatisch speelt voor meer dan 3 seconden, is een mechanisme voorzien om audio te stoppen, pauzeren, muten of het volume aan te passen.

- Tekst en afbeeldingen van tekst hebben een [contrastratio](#) van minstens 4,5:1.

Gecheckt gemiddeld 9,1:1

<https://webaim.org/resources/contrastchecker/>

- Grote tekst - minstens 18 punten (doorgaans 24px) of 14 punten (doorgaans 18.66px) en vetgedrukt - hebben een contrastratio van minstens 3:1. **Done**

<https://webaim.org/resources/contrastchecker/>

DONE: groene teksten aanpassen, footer kleuren aanpassen, Header aanpassen,

1.4.4 Herschalen van tekst

(Niveau AA)

- De pagina is leesbaar en functioneel wanneer de pagina is ingezoomd tot 200%. **NOTA: 1.4.10 (hieronder) introduceert een veel hogere vereiste voor ingezoomde inhoud. *Gaat goed***
Gebruik geen pixels voor tekstcontainers, div's, sections etc. Zodat deze elementen mee kunnen groeien met de tekst.

1.4.5 Afbeeldingen van tekst

(Niveau AA)

- Als dezelfde visuele presentatie kan gemaakt worden met tekst alleen, is er geen afbeelding voor die tekst gebruikt. *Denk bijvoorbeeld aan zelf geplaatste banners*

1.4.6 Contrast (versterkt)

(Niveau AAA)

- Tekst en afbeeldingen van tekst hebben een contrastratio van minstens 7:1.
- Grote tekst - minstens 18 punten (doorgaans 24px) of 14 punten (doorgaans 18.66px) en vetgedrukt - hebben een contrastratio van minstens 4,5.

1.4.7 Weinig of geen achtergrondgeluid

(Niveau AAA)

- Audio van spraak heeft geen of zeer weinig achtergrondgeluiden zodat de spraak makkelijk te onderscheiden is.

1.4.8 Visuele Weergave

(Niveau AAA)

- Blokken tekst van meer dan één zin in lengte:
 - Zijn niet meer dan 80 karakters breed
 - Zijn NIET volledig uitgelijnd (uitgelijnd tot zowel de linkse als de rechtse marges)
 - Hebben voldoende regelspatiëring (minstens 1/2 van de hoogte van de tekst) en paragraafspatiëring (1.5 keer de regelspatiëring).
 - Hebben een gespecificeerde voorgrond- en achtergrondkleur. Deze kan toegepast worden op specifieke elementen of op de hele pagina via CSS (en daardoor overgenomen worden door alle andere elementen).
 - Vereisen GEEN horizontaal scrollen wanneer de tekstgrootte is verdubbeld.
- DONE**

1.4.9 Afbeeldingen van tekst (geen uitzondering)

(Niveau AAA)

- Tekst is alleen gebruikt in een afbeelding ter decoratie (de afbeelding brengt geen informatie over) OF wanneer de informatie niet met tekst alleen kan worden gepresenteerd. ***Dit moet ingepland worden. Het is namelijk een best grote wijziging (structuur / design)***

1.4.10 Reflow

(WCAG 2.1 Niveau AA)

- Er is geen verlies van inhoud of functionaliteit en horizontaal scrollen wordt vermeden wanneer inhoud wordt gepresenteerd op een breedte van 320 pixels.
 - Dit vereist responsive design voor de meeste websites. Dit is het best te testen door het browservenster in te stellen op 1280 pixels breed en in te zoomen op de pagina-inhoud tot 400%.

1.4.11 Niet-tekstueel Contrast

(WCAG 2.1 Niveau AA)

- Er geldt een uitzondering voor inhoud die horizontaal scrollen vereist, zoals datatabellen, complexe afbeeldingen (zoals kaarten en grafieken), menubalken, etc.

DONE: alles werkt prima als het op 320px staat

- Er is een contrastratio van minstens 3:1 om grafische objecten te onderscheiden (zoals iconen en onderdelen van grafieken of diagrammen) en door de auteur aangepaste interface componenten (zoals knoppen, formulierbediening en focus indicatoren/omlijning).

<https://webaim.org/resources/contrastchecker/> **DONE: borders formulier aanpassen, knoppen controleren,**

- De verschillende staten (focus, hover, active, etc.) van door de auteur aangepaste interface componenten moeten 3:1 contrast behalen. <https://webaim.org/resources/contrastchecker/>

DONE: Focus herstellen en checken

1.4.12 Tekst spatiëring

(WCAG 2.1 Niveau AA)

- Er is geen verlies van inhoud of functionaliteit wanneer de gebruiker de regelhoogte met factor 1.5 vergroot t.o.v. de tekstgrootte, de paragraaf spatiëring met factor 2 vergroot t.o.v. de tekstgrootte, de woord spatiëring met factor .16 vergroot t.o.v. de tekstgrootte en de letter spatiëring met factor .12 vergroot t.o.v. de tekstgrootte.

- *Dit is het best te ondersteunen door de hoogte van elementen die tekst bevatten niet in pixels te definiëren.*

1.4.13 Inhoud bij hover of focus

(WCAG 2.1 Niveau AA)

- Als bijkomende inhoud verschijnt bij hover of toetsenbordfocus:
 - Kan de nieuwe inhoud worden verborgen (meestal via de Esc toets) zonder de muis of de toetsenbordfocus te verplaatsen, tenzij de inhoud een invoerfout is of wanneer de inhoud geen andere pagina-inhoud hindert of verbergt.

Denk aan tooltips, modals etc

- Kan de muis naar de nieuwe inhoud worden verplaatst zonder dat de inhoud verdwijnt.
- Moet de nieuwe inhoud zichtbaar blijven tot de muis of de toetsenbordfocus weggaat van het element dat de nieuwe inhoud opende, de nieuwe inhoud wordt verborgen of de nieuwe inhoud niet langer relevant is.

2. Bedienbaar

Componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Gebruikers moeten de interface kunnen bedienen. Dat wil zeggen dat ze bijvoorbeeld de navigatie kunnen gebruiken en formulieren kunnen invullen en versturen. Er mag geen interactie nodig zijn die een gebruiker niet kan uitvoeren. Informatie mag bijvoorbeeld niet alleen te bereiken zijn voor mensen die een muis kunnen gebruiken, maar moet ook beschikbaar zijn voor gebruikers met alleen een toetsenbord.

Richtlijn 2.1

Toetsenbordtoegankelijk: maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord

Succescriteria

WebAIM's aanbevelingen

2.1.1 Toetsenbord

(Niveau A)

- Alle functionaliteit van de pagina is beschikbaar met het toetsenbord, tenzij er geen bekende manier is om die functionaliteit met een toetsenbord uit te voeren (bijvoorbeeld tekenen met de vrije hand).

Gebruik ARIA codes om html herkenbaar te maken:

<https://www.w3.org/TR/2019/NOTE-wai-aria-practices-1.1-20190814/examples/> Bijvoorbeeld een zoekicoon krijgt `role="button"` als deze gebruikt wordt als knop om een zoekvenster te openen.

- Paginaspecifieke snelkoppelingen en accesskeys (accesskey wordt best vermeden) conflicteren niet met bestaande browser en screenreader snelkoppelingen.

2.1.2 Geen toetsenbordval

(Niveau A)

- Toetsenbordfocus is nooit vergrendeld of gevangen in één particulier pagina-element. *Check googlemaps en andere embed content* De gebruiker kan naar alle en weg van alle navigeerbare pagina-elementen navigeren met enkel het toetsenbord. *Check ook goed de tabindex*

2.1.3 Toetsenbord (geen uitzondering)

(Niveau AAA)

- **Alle functionaliteit van de pagina is beschikbaar met het toetsenbord.**

2.1.4 Lettertoets snelkoppelingen

(WCAG 2.1 Niveau A)

- Als een toetsenbord snelkoppeling printbare lettertoetsen gebruikt, moet de gebruiker in staat zijn de snelkoppeling uit te schakelen, de toegekende lettertoets te veranderen in een niet-printbare toets (Ctrl, Alt, etc.), of mag de snelkoppeling enkel actief zijn wanneer de geassocieerde interface component of knop de focus heeft.

Richtlijn 2.2

Genoeg tijd: geef gebruikers genoeg tijd om inhoud te lezen en te gebruiken

Succescriteria

WebAIM's aanbevelingen

2.2.1 Timing aanpasbaar

(Niveau A)

- Als een pagina of applicatie een tijdslimiet heeft, krijgt de gebruiker de optie om die uit te schakelen, aan te passen, of die tijdslimiet te verlengen. Dit is geen vereiste voor live evenementen (bijvoorbeeld een veiling), wanneer de tijdslimiet absoluut vereist is, of wanneer de tijdslimiet meer dan 20 uren bedraagt.

2.2.2 Pauzeren, stoppen, verbergen

(Niveau A)

- Inhoud die automatisch beweegt, knippert of scrolt (zoals carrousel, selectiekaders of animaties) en langer dan 5 seconden duurt, kan worden gepauzeerd, gestopt of verborgen door de gebruiker.
- Bij inhoud die automatisch update (bijvoorbeeld een dynamisch-updatende nieuwslichtkrant, chatberichten, etc.) kan de gebruiker de updates pauzeren, stoppen, verbergen of de timing van de updates handmatig instellen.

2.2.3 Geen Timing

(Niveau AAA)

- De inhoud en functionaliteit heeft geen tijdslimieten of beperkingen.

2.2.4 Onderbrekingen

(Niveau AAA)

- De gebruiker kan onderbrekingen (waarschuwingen, pagina-updates, etc.) uitstellen of onderdrukken.

2.2.5 Herauthenticering

(Niveau AAA)

- Als een geauthentiseerde sessie verloopt, kan de gebruiker opnieuw authenticeren en verder gaan met de activiteit zonder data te verliezen van de huidige pagina.

2.2.6 Timeouts

(WCAG 2.1 Niveau AAA)

- Gebruikers moeten gewaarschuwd worden voor elke timeout die kan leiden tot verlies van data, tenzij de data bij inactiviteit van de gebruiker langer dan 20 uren wordt bijgehouden.

Richtlijn 2.3

Aanvallen en lichamelijke reacties: ontwerp inhoud niet op een manier waarvan bekend is dat die aanvallen of lichamelijke reacties veroorzaakt

Succescriteria

WebAIM's aanbevelingen

2.3.1 Drie flitsen of beneden drempelwaarde

(Niveau A)

- Pagina-inhoud flitst niet meer dan 3 keer per seconde tenzij de flitsende inhoud voldoende klein is en de flitsen van laag contrast zijn en niet te veel rood bevatten ([Zie algemene flits en rode flits drempelwaarden](#)).

2.3.2 Drie flitsen

(Niveau AAA)

- Pagina-inhoud flitst niet meer dan 3 keer per seconde.

2.3.3 Animatie bij interactie

(WCAG 2.1 Niveau AA)

- De gebruiker kan niet-essentiële animatie en beweging stopzetten die een gevolg is van gebruikersinteractie. *Een element dat bijvoorbeeld op zijn plaats komt of van formaat verandert tijdens het verschijnen, wordt als geanimeerd beschouwd. Een element dat onmiddellijk verschijnt zonder over te schakelen, gebruikt geen animatie. Bewegingsanimatie omvat geen kleurveranderingen, blur of opacity.*

Om uit te zetten, check:

<https://www.w3.org/WAI/WCAG21/Techniques/css/C39.html>

Richtlijn 2.4

Navigeerbaar: lever manieren om gebruikers te helpen navigeren, inhoud te vinden en te bepalen waar ze zijn

Succescriteria

WebAIM's aanbevelingen

2.4.1 Blokken omzeilen

(Niveau A)

- Er is een [link](#) voorzien om de navigatie en andere pagina elementen die herhaald worden over webpagina's over te slaan. *Zie <https://make.wordpress.org/accessibility/handbook/markup/the-css-class-screen-reader-text/> en <https://make.wordpress.org/accessibility/handbook/markup/skip-links/>*
- Een correcte koppenstructuur en/of identificatie van pagina-regio's/landmarks kan beschouwd worden als een techniek om te voldoen. Omdat navigeren op basis van koppen of regio's niet ondersteund wordt in de meeste browsers, raadt WebAIM een skiplink aan (dit als toevoeging tot koppen en regio's) om ziende toetsenbordgebruikers het best te ondersteunen.

2.4.2 Paginatitel

(Niveau A)

- **De webpagina heeft een beschrijvende en informatieve paginatitel.** *Een paginatitel is wat gebruikers in de bovenste balk van jouw webbrower zien. Een goede paginatitel vertelt gebruikers waar de pagina over gaat zonder meer te hoeven lezen. Hierdoor kunnen gebruikers snel begrijpen of ze op de juiste pagina zijn. Een handig formaat voor het schrijven van paginatitels is: 'Paginanaam – Paginabeschrijving – Website naam'*

2.4.3 Focus volgorde

(Niveau A)

- De navigatievolgorde van links, formulierelementen, etc. is logisch en intuïtief. *Check de tabindex*

Het doel van elke link (of de afbeelding van een knop in een formulier of image map hotspots) kan afgeleid worden van de tekst alleen, of van de tekst en diens context (bijvoorbeeld omliggende paragraaf, lijst item, tabelcel of tabelhoofdingen). *Gebruikers met ondersteunende technologie, zoals een schermlezer, horen vaak alle links op een pagina om hen te helpen vinden waar ze naartoe willen. Om jouw gebruikers te helpen, moet de linktekst (de woorden die gekoppeld zijn, vaak 'ankertekst' genoemd) de link bestemming duidelijk maken, in de context van de omringende inhoud. Dus geen "lees meer"- of "klik hier" links.*

2.4.4 Linkdoel (in context)

(Niveau A)

- Links (of de afbeelding van een knop in een formulier) met dezelfde tekst maar een verschillende bestemming zijn makkelijk te onderscheiden.

2.4.5 Meerdere manieren

(Niveau AA)

- [Meerdere manieren](#) zijn beschikbaar om andere pagina's van de website te vinden - minstens twee van de volgende: een lijst van gerelateerde pagina's, inhoudsopgave, site map, zoekfunctie of een lijst met alle beschikbare webpagina's.

2.4.6 Koppen en labels

(Niveau AA)

- Paginakoppen en labels voor formulierelementen en interactieve bedieningselementen zijn informatief. Vermijd herhalende tekst in hoofdingen (bijvoorbeeld "Meer details") of labels ("Voornaam") behalve wanneer de structuur ze voldoende onderscheidt.

2.4.7 Focus zichtbaar

(Niveau AA)

- Het is visueel duidelijk welk pagina-element de huidige toetsenbordfocus heeft (bijvoorbeeld: wanneer je door de pagina tabt, kan je zien waar je bent).

2.4.8 Locatie

(Niveau AAA)

- Als een webpagina een onderdeel is van een reeks van pagina's, of zich binnen een complexe site-structuur bevindt, is een indicatie van de huidige pagina voorzien. Dit kan bijvoorbeeld door middel van broodkruimels of door de huidige stap in een reeks te specificeren (bijvoorbeeld, "Stap 2 van 5 - Verzendingsadres").

2.4.9 Linkdoel (alleen link)

(Niveau AAA)

- Het doel van elke link (of de afbeelding van een knop in een formulier of image map hotspots) kan worden afgeleid van de linktekst alleen.
- Er zijn geen links (of afbeeldingen van een knop in een formulier) met dezelfde tekst die naar verschillende locaties gaan.

2.4.10

Paragraafkoppen

(Niveau AAA)

- Buiten de algemene documentstructuur zijn individuele secties van inhoud aangeduid met koppen, waar gepast.

Richtlijn 2.5

Invoermodaliteiten: maak het makkelijker voor gebruikers om functionaliteiten te bedienen met andere invoermethodes dan het toetsenbord.

Succescriteria

WebAIM's aanbevelingen

2.5.1 Aanwijsgebaren

(WCAG 2.1 Niveau A)

- Als multi-punt of pad-gebaseerde bewegingen (zoals knippen, vegen of slepen over het scherm) niet essentieel zijn voor de functionaliteit, dan kan de functionaliteit ook uitgevoerd worden met éénpuntsactivatie (zoals het activeren van een knop).

2.5.2 Aanwijzing annulatie

(WCAG 2.1 Niveau A)

- Om ongewenste activatie van bedieningselementen te helpen vermijden, vermijd niet-essentiële down-event activatie (bijvoorbeeld onmousedown) bij klikken, tikken of lang drukken op het scherm. Gebruik onclick, onmouseup of gelijkaardig in de plaats. Als onmouseup (of gelijkaardig) is gebruikt, moet u een mechanisme voorzien om de actie te annuleren of ongedaan te maken.

2.5.3 Label in naam

(WCAG 2.1 Niveau A)

- Als een interface component (link, knop, etc.) tekst (of afbeeldingen van tekst) presenteert, moet de toegankelijke

naam (label, alternatieve tekst, aria-label, etc.) voor die component de zichtbare tekst bevatten.

2.5.4 Activerende beweging

(WCAG 2.1 Niveau A)

- Functionaliteit die geactiveerd wordt door het bewegen van het toestel (zoals schudden of het mobiel toestel horizontaal draaien) of bij beweging van de gebruiker (zoals zwaaien naar een camera) kan uitgeschakeld worden. Evenwaardige functionaliteit is voorzien via standaard bedieningselementen zoals knoppen.

2.5.5 Doelgrootte

(WCAG 2.1 Niveau AAA)

- Klikbare zones zijn minstens 44 bij 44 pixels groot tenzij een alternatieve zone van die grootte is voorzien, de zone inline is (zoals een link binnen een zin), de zone niet door de auteur is gewijzigd (zoals een standaard aankruisvakje) of wanneer de kleine zone niet essentieel is voor de functionaliteit.

2.5.6 Meerdere invoermechanismen

(WCAG 2.1 Niveau AAA)

- Inhoud beperkt de invoer niet tot een specifieke modaliteit, zoals alleen via aanraken of alleen met het toetsenbord, maar moet alternatieve methodes van invoer ondersteunen (zoals het gebruik van een toetsenbord op een mobiel toestel).

3. Begrijpelijk

Informatie en de bediening van de gebruikersinterface moeten begrijpelijk zijn.

Gebruikers moeten de informatie en de bediening van een website kunnen gebruiken. De content en de bediening moeten begrijpelijk zijn. Een zoekknop heet bijvoorbeeld niet op het ene deel van de site 'zoeken' en op andere plekken 'vinden' of 'search'.

Richtlijn 3.1

Leesbaar: maak tekstinhoud leesbaar en begrijpelijk

Succescriteria

WebAIM's aanbevelingen

3.1.1 Taal van de pagina

(Niveau A)

- De taal van de pagina is aangeduid via het HTML lang attribuut (bijvoorbeeld `<html lang="en">`).

3.1.2 Taal van onderdelen

(Niveau AA)

- De taal van anderstalige pagina-inhoud is aangeduid via het lang attribuut (bijvoorbeeld `<blockquote lang="es">`).

3.1.3 Ongebruikelijke woorden

(Niveau AAA)

- Woorden die onduidelijk kunnen zijn, onbekend zijn of gebruikt worden op een zeer specifieke manier, zijn gedefinieerd door aangrenzende tekst, een definitielijst, een woordenlijst of een andere gepaste methode.

3.1.4 Afkortingen

(Niveau AAA)

- Bij een onbekende afkorting wordt de betekenis gegeven door ze de eerste keer voluit te schrijven, het `<abbr>` element te gebruiken, of te linken naar een definitie of woordenlijst.

3.1.5 Leesniveau

(Niveau AAA)

- Als de inhoud niet begrijpelijk is voor mensen die ongeveer negen jaar basisonderwijs volgden, dan is een beter verstaanbaar alternatief voorzien.

3.1.6 Uitspraak

(Niveau AAA)

- Als de uitspraak van een woord noodzakelijk is om het woord te begrijpen, is de uitspraak onmiddellijk na het woord of via een link of woordenlijst voorzien.

Richtlijn 3.2

Voorspelbaar: maak het uiterlijk en de bediening van webpagina's voorspelbaar

Succescriteria

WebAIM's aanbevelingen

3.2.1 Bij focus

(Niveau A)

- Wanneer een pagina-element de focus krijgt, resulteert dit niet in een substantiële wijziging van de pagina, het verschijnen van pop-up vensters, een bijkomende verandering van toetsenbordfocus of eender welke andere verandering die de gebruiker zou kunnen verwarren of desoriënteren.

3.2.2 Bij invoer

(Niveau A)

- Wanneer een gebruiker informatie ingeeft of interageert met een bedieningselement, resulteert dit niet in een substantiële wijziging van de pagina, het verschijnen van pop-up vensters, een bijkomende verandering van toetsenbordfocus of eender welke andere verandering die de gebruiker zou kunnen verwarren of desoriënteren tenzij de gebruiker op voorhand op de hoogte wordt gebracht van de wijziging.

3.2.3

Consistente navigatie

(Niveau AA)

- Navigatielinks die op webpagina's herhaald worden, veranderen niet van volgorde wanneer men doorheen de site navigeert.

3.2.4

Consistente identificatie

(Niveau AA)

- Elementen met dezelfde functionaliteit over meerdere webpagina's zijn consistent geïdentificeerd. Bijvoorbeeld: een zoekveld bovenaan de site is altijd op dezelfde manier gelabeld.

3.2.5

Verandering op verzoek

(Niveau AAA)

- Substantiële wijzigingen van de pagina, het verschijnen van pop-up vensters, ongecontroleerde wijzigingen van toetsenbordfocus of eender welke andere wijziging die de gebruiker zou kunnen verwarren of desoriënteren, moet door de gebruiker geïnitieerd worden. Of: de gebruiker krijgt als alternatief een optie om zulke wijzigingen uit te schakelen.

Richtlijn 3.3

Assistentie bij invoer: help gebruikers om fouten te vermijden en ze te verbeteren

Succescriteria

WebAIM's aanbevelingen

3.3.1 Fout identificatie

(Niveau A)

- Verplichte formulierelementen of formulierelementen die een specifiek formaat, waarde of lengte vereisen, voorzien deze informatie in het label van het element.
TODO: verplichte velden aangeven
- Foutmeldingen bij [formuliervalidatie](#) zijn efficiënt, intuïtief en toegankelijk. De fouten zijn duidelijk geïdentificeerd, snelle toegang tot het problematische element is voorzien en de gebruiker kan de fout makkelijk corrigeren en het formulier opnieuw verzenden.
Check ook <https://webaim.org/techniques/forms/>

3.3.2 Labels of instructies

(Niveau A)

- Voldoende labels, indicaties en instructies voor verplichte interactieve elementen zijn voorzien via instructies, voorbeelden, correct gepositioneerde formulierlabels en/of fieldset/ legends.
Gebruikers van schermlezers navigeren met de Tab-toets. Hoewel labels worden aangekondigd wanneer formulierinvoer toetsenbordfocus krijgt, wordt andere tekst tussen de formulierbesturingen meestal overgeslagen. Zorg ervoor dat je instructies aan het begin van het formulier opneemt, of koppel ze aan specifieke velden met behulp [aria-describedby](#).

3.3.3 Error suggestie

(Niveau AA)

- Als een invoerfout is gedetecteerd (via client-side of server-side validatie), zijn er suggesties voorzien om de invoer tijdig en op een toegankelijke manier te corrigeren.
<https://www.w3.org/WAI/tutorials/forms/notifications/>

3.3.4

Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)

(Niveau AA)

- Als de gebruiker wettelijke of financiële gegevens kan wijzigen of verwijderen, is er de mogelijkheid om de veranderingen na te kijken, ongedaan te maken of te bevestigen.

3.3.5 Hulp

(Niveau AAA)

- Instructies en aanwijzingen zijn in de context voorzien om te helpen bij het vervolledigen en indienen van een formulier.

3.3.6

Foutpreventie (alle)

(Niveau AAA)

- Als de gebruiker informatie kan indienen, is er de mogelijkheid om de inzending na te kijken, ongedaan te maken of te bevestigen.

4. Robuust

Inhoud moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Content moet zo ‘robuust’ zijn dat ze goed verwerkt, begrepen en getoond kan worden door bijvoorbeeld verschillende browsers en hulpapparatuur, zoals een screenreaders. Een eis hierbij is dat code niet vol met fouten zit die juiste weergave en gebruik verhinderen.”

Richtlijn 4.1

Compatibel: maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën

Succescriteria	WebAIM's aanbevelingen
4.1.1 Parsen (Niveau A)	<ul style="list-style-type: none">• Significante HTML/XHTML validatie/parsing fouten zijn vermeden. <i>Controleer op http://validator.w3.org/</i>
4.1.2 Naam, rol, waarde (Niveau A)	<ul style="list-style-type: none">• Markup is gebruikt op een manier die toegankelijkheid vergemakkelijkt. Dit omvat het volgen van de HTML/XHTML specificatie en het gepast gebruik van formulieren, formulierlabels, frame titels, etc.• ARIA is gepast gebruikt om de toegankelijkheid te verbeteren waar HTML te kort schiet.
4.1.3 Statusboodschappen (WCAG 2.1 Niveau AA)	<ul style="list-style-type: none">• Als een belangrijke statusboodschap wordt gepresenteerd en de focus niet op die boodschap wordt gezet, moet de boodschap aan screenreader gebruikers worden aangekondigd. Dit gebeurt typisch via een ARIA alert of een live region.